

Ďakujeme redakcii Slovo+ za možnosť publikovať prvú polovicu tohto príspevku. Celý rozhovor so sestrou Hermanou môžete dočítať na stránke Slovo+.

Aktuálne učí na Gymnáziu sv. Tomáša Akvinského v Košiciach, popritom študuje a vyučuje na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Pred pár rokmi ste ju mohli často vídať v médiách, keďže sa takpovediac stala tvárou „Roka zasväteného života“. Keď po Slovensku putovali relikvie svätej Terézie z Lisieux, putovala dva týždne spolu s nimi. So sestrou Hermanou Matlákovou SMVS sme sa rozprávali o úlohe žien v Cirkvi a o tom, akým výzvam musia čeliť dnešné mladé dievčatá.

Predstav si, že by Ježiš prišiel dnes druhýkrát na Zem. Našiel by podľa teba Cirkev otvorenú ženám?

Priznám sa, táto otázka ma zaskočila. Čo znamená, že Cirkev je zatvorená alebo otvorená ženám? Pre mňa osobne je len jedna Cirkev, ktorá ma prijala pri krste za svojho právoplatného člena. Za takého, ktorý je rovnocenný všetkým ostatným členom Cirkvi. A že som žena? Veď to je výborné! Mám iný pohľad na veci, mám viac empatie...

Ale na druhej strane chápem otázku. Tu si však musíme uvedomiť, že Cirkev a jej správanie je len odrazom doby a historických okolností. Aj v Cirkvi je správanie voči ženám len také, aké je práve nastavené v spoločnosti. U nás na Slovensku máme celkovo pohľad na ženy nastavený dosť negatívne. Teda možno by som to skôr priblížila tak, že sa pozeráme na ženu ako na Popolušku. Zlatá, milá, rozumná, ale musí vedieť variť, žehliť, prať, starať sa o domácnosť... V dnešnej dobe, keď je žena v rovnakom zamestnaní ako jej manžel, by mala byť aj práca v domácnosti rovnomerne rozdelená. A tomu treba učiť aj malých chlapcov v škôlke - že dievča je rovnocenným partnerom. Je potrebné to naučiť aj kňazov, že ženy nie sú slúžky, ale partnerky do rozhovoru, pomocníčky pri riešení problémov. Hovorím partnerka vo význame pomocníčka, vzdelaná žena, niekto, kto môže pomôcť svojím rozhľadom. A zároveň žena, krehká bytosť so svojou ženskosťou, jemnosťou.

Sestra Hermana: Nebojme sa byť ženami, ktoré vedia, čo chcú a vedia to dosiahnuť

Ženy boli v Cirkvi prítomné od počiatku. Začalo to Máriou a pokračovalo ženami okolo Ježiša. Kde sú ženy v Cirkvi prítomné dnes?

Všade, kde je to potrebné. Nemyslime si, že žena v Cirkvi je len sekretárka, upratovačka, kuchárka. Žena v Cirkvi je dosť silne znejúci hlas, aj keď znie skôr akoby z ústrania. Ale to máme v celých dejinách Cirkvi. Mám rada dvojice svätých, ktorí sa vzájomne ovplyvnili. Ved' čo by bol svätý Vincent de Paul bez Lujzy de Marillac, alebo František Saleský bez Jany de Chantal, František z Assisi bez Kláry? Boli to dvojice svätcov, ktorí sa priatelili a ich priateľstvo tvorilo inšpiráciu pre diela, ktoré zakladali. Aj dnes sú také dvojice. A preto si myslím, že ženy majú veľký vplyv na život Cirkvi - na Slovensku aj vo svete. Len my možno o nich zatiaľ nevieme.

NIE JA SI VYBERÁM SVÄTCOV, ALE ONI MŇA

Keď sa pozrieme do histórie, zistíme, že medzi „učiteľmi Cirkvi“ sa nachádzajú len tri ženy. Tie sa však dostali do povedomia až v 20. storočí. Prečo?

Je to naozaj skôr historická záležitosť. Ženy v Cirkvi vždy boli a mali aj silný hlas. Pozrime sa na Brigitu Švédsku, Julianu z Norwichu, Ritu z Cascie. Akoby nenápadné ženy, ktoré mali vo svojej dobe svoje miesto a mali veľký vplyv. Mnohé ženy mali videnia a tie sa dostali aj do liturgických slávení. Možno ani nevieme, kto stojí za prvými piatkami či za nedeľou Milosrdenstva, a pritom to prežívame ako silnú tradíciu.

Katarína Sienská, Terézia Avilská a Terézia z Lisieux. Máš medzi nimi svoju favoritku?

Vo svojom živote vnímam, že nie ja, ale svätci si vyberajú mňa. Bolo obdobie v mojom živote, keď som sa chcela podobať raz jednej a raz druhej. Nešlo to. Musela prísť chvíľa, kedy si

konkrétna svätica vybrala mňa. A tak som mala pekné obdobie so svätou Teréziou z Lisieux. Poznám jej "malú cestu", prečítala som asi všetku dostupnú literatúru. Ale naše cesty sa postupne rozišli. V tomto období sa viac kamarátim s Teréziou z Avily. Ale k nej som sa dostala cez Editu Steinovú. Stále vnímam, že skôr Edita Steinová ma tak nejako viac sprevádza. A skrze ňu je tu aj vzťah k tejto španielskej mystičke.

Čím teba konkrétne tieto ženy inšpirujú v bežnom živote?

Mňa osobne udivuje energia týchto žien. Terézia z Lisieux, aj keď o nej hovoríme ako o malej svätici a máme skôr vo zvyku ju tak nejako detsky pomenovávať, bola energická mladá žena, ktorá sa vedela postaviť za svoje práva. Dnes by sme jej tiež možno povedali, že je tvrdohlavá pubertiačka a poslali ju na psychologické vyšetrenie. Často ju dávam svojim študentkám za vzor. Mladá, energická, slušná, zdravo sebavedomá, idúca si za svojim cieľom.

Vekovo mi je bližšie Terézia z Avily. Na nej obdivujem energickosť a zápal. Poznala svoj cieľ a išla za ním. Tiež nebola nejakou „upípanou“ slečinkou. Často, keď sa musím rozhodnúť, prosím práve Teréziu z Avily, aby som mala v sebe tú správnu rozhodnosť.

Priznám sa, že dielo aj modlitby Kataríny Sienskej poznám, ale nikdy ma nejako neupútala. To však neznamená, že ju nemám v úcte alebo ňou pohrdam. Skôr sa na ňu pozerám s obdivom. A možno sme si len k sebe ešte nenašli cestu.

Ako vnímali svoje ženstvo ženy v dobe, keď rovnosť žien bola na míle vzdialená bežnej realite?

Ono to nie je o tom, ako to vníma doba, ale ako sa vníma konkrétny človek. Dnes tomu hovoríme zdravé sebavedomie, dôstojnosť. Toto všetko mali v sebe ženy, ktoré boli napojené na Krista. Poznali svoju dôstojnosť a preto sa nebáli otvoriť ústa aj pri takých témach, kde sa im odporúčalo mlčať. Preto sa tieto ženy cítili dobre, vnímali sa ako Božie deti a v tomto postavení mohli žiť svoj skutočný a plnohodnotný život.

ČO BY SA STALO, KEBY PÁPEŽ ODIŠIEL Z RÍMA?

O Kataríne Sienskej vieme, že neváhala komunikovať s pápežom a vyzývala ho na návrat do Ríma. Celkom odvážne, nemyslíš? S akou odozvou sa stretla?

Toto isté obdobie prežívala aj Brigita Švédska, tiež písala listy kardinálom, samotnému pápežovi. Pre Cirkev to bolo veľmi zložité obdobie. Pápež vo Francúzsku, v Taliansku zvolený protipápež, bežný veriaci nevedel, čo je skutočnosť a čo nie. Nebolo globálne spravodajstvo zo života Cirkvi. Boli to útržky informácií, ktoré prichádzali do jednotlivých krajín. V tomto

Sestra Hermana: Nebojme sa byť ženami, ktoré vedia, čo chcú a vedia to dosiahnuť

svetle je dôležité vidieť, že tieto ženy spolupracovali s Kristom a vedeli rozpoznať pravdu. Ale treba povedať, že výzva pápežovi o návrat do Ríma nešla len z úst Kataríny a Brigity. Bola to výzva, ktorá sa šírila celou Európou. Hlas týchto žien znel silno práve preto, že to boli ženy a ani jedna sa na nič nehrala. Nerobili politiku. Ani cirkevnú, ani štátnu. Jednoducho videli, že práve v tomto ovzduší je potrebný návrat pápeža do Ríma.

Možno taká provokačná myšlienka, aj pre nás dve, možno aj pre čitateľov - ako by sme reagovali, keby sa dnes pápež presídlil niekam inam? Napríklad, že sídlo pápeža by bolo v tej krajine, odkiaľ by pápež pochádzal? Bol by to v dnešnej dobe vôbec problém?

Dobrá otázka, nad tým sa reálne musím zamyslieť. Poďme sa však pozrieť aj na tretiu učiteľku cirkvi. Terézia z Avily si prežila svoje - najprv búrlivá mladosť, potom bojovala proti „liberálnym“ prúdom v Cirkvi a žiadala o prísnejšie pravidlá pre svoj kláštor. Trochu mi to pripomína dnešok.

V čom? Toto je tak trošku nepochopenie. Terézia vôbec nemala búrlivú mladosť. Bola mladá a postupne dozrievala. Dokonca jej životopisci hovoria, že pravdepodobne nikdy nespáchala smrteľných hriech, takže o búrlivej mladosti by som asi nehovorila.

Aj my dnes žijeme dobu, kedy sa pri pomenovaní liberál a konzervatívce otvárajú silné debaty a padajú ešte silnejšie slová. Neviem, čo je liberálna Cirkev. Úprimne, neviem to. Som človek, ktorý sa narodil po II. vatikánskom koncile, milujem históriu, ale na iný obrad nepôjdem, lebo milujem obrad, ktorý je tu po koncile, poznám ho, je pre mňa krásny, poznám jeho symboliku. Ale je mi čudné, ak ma niekto nazve liberálka, len preto, že som ešte nebola na „tridentskej“ liturgii a že neviem latinské odpovede.

Pre mňa je dôležité žiť v pravde tam, kde sa práve nachádzam. A tak to žila aj Terézia z Avily.

Terézia z Lisieux nemala ani pätnásť rokov, keď žiadala pápeža o povolenie vstúpiť do kláštora. S čím by sa asi stretlo pätnásťročná dievča dnešnej doby, keby chcelo vstúpiť do kláštora?

Presne s tým istým, ako sa stretla Terézia. S nepochopením, s odkladaním príchodu na neskôr, so psychologickým vyšetrením. Určite by bola označená za čudáčku. Tak ako Terézia. A vstup do kláštora je aj dnes limitovaný aj svetským právom. U nás je dospelosť vo veku 18 rokov.

Čo môžu tieto tri svätice ponúknuť moderným ženám? Je ich odkaz ešte stále aktuálny?

Určite. Tieto ženy majú čo ukázať. Netreba sa báť prečítať ich diela, ponoriť sa do ich myslenia a nechať sa nimi sprevádzať. Prosiť ich v životných situáciách o pomoc.

Sestra Hermana: Nebojme sa byť ženami, ktoré vedia, čo chcú a vedia to dosiahnuť

Viete, mám takú skúsenosť. Moja stará mama bola veľká ctiteľka Terézie z Lisieux. Jej obraz mala stále nad posteľou. Aj v dobe, keď stratila zrak a niekto chcel zvesiť ten obraz zo steny (veď už nevidí), ho vždy skontrolovala hmatom, či je tam. Do konca života sedávala pred tým obrazom a rozprávala sa s Terezkou. O všetkom – o deťoch, o vnúčatách, o politike (vážne, aj takéto debaty boli – čo, Terezka, ty by si koho volila?). Bola to jej priateľka na ceste životom, aj na ceste do neba.

A tak ako kedysi, aj dnes každá žena potrebuje priateľku, nielen tú, s ktorou si sadne na deci vínka či posedí pri kávičke, ale hlavne priateľku, ktorá jej bude radiť a sprevádzať ju pri životných rozhodnutiach. Je dobré nájsť si medzi sväticami takúto kamošku do dažďa. Len preto, aby sme na ceste do neba nezmokli.

Zdroj: Slovo+

<https://www.slovoplus.sk/sestra-hermana-nebojme-sa-byt-zenami-ktore-vedia-co-chcu-a-vedia-to-dosiahnut/>

The post [Sestra Hermana: Nebojme sa byť ženami, ktoré vedia, čo chcú a vedia to dosiahnuť](#) appeared first on [Zasvätený život](#).

(Zamyslenie zo stránky zasvatenyzivot.sk.)